

Kolozsvár, 2016. május 12. - **A Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) árnyékjelentést készít ahhoz a jelentéshez, amelyet a román kormány nyújtott be az Európa Tanácshoz (ET) a regionális és kisebbségi nyelvek chartájának ratifikálásakor vállalt kötelezettségei teljesítéséről** - mondta csütörtökön az MTI-nek az RMDSZ elnöke.

Kelemen Hunor elmondta, a román kormány jelentése valótlanul fest kedvező képet a nyelvi jogok romániai biztosításáról. Hozzátette: a jelentés elkészítésekor a kormány képviselői tanácskoztak ugyan a kisebbségi szervezetekkel, de az RMDSZ írásban benyújtott észrevételeit nem vették figyelembe.

Ezért a szövetség ugyanolyan árnyékjelentést juttat el az Európa Tanácshoz, amelyet a Kisebbségvédelmi Keretegyezmény romániai teljesítéséről is készített.

A 270 oldalas román kormányjelentés a nemzeti kisebbségek nyelvi jogainak a kiterjesztéséről számol be, és csak a 2010 és 2013 közötti időszakot öleli fel. Állítása szerint a 2010 októberében benyújtott korábbi jelentés után a román hatóságok "folytatták erőfeszítéseiket a kisebbségekhez tartozó személyek jogait rögzítő rendszer megerősítésére, hiszen ezt az 1989 után meghonosodott demokratikus társadalom egyik meghatározó elemének tekintik".

A román kormány a kérdés összetett voltára hivatkozva jegyzi meg, hogy "egy sor vállalás teljesítése továbbra is kihívást jelent" az ország számára. "Ennek ellenére az első jelentés benyújtása óta jelentős előrelépés történt a vállalások teljesítése terén" - állapítja meg a dokumentum.

A jelentés első fejezetében a kormány azokat a demográfiai változásokat mutatja be, amelyek a 2002-es és a 2011-es népszámlálás között történtek Romániában. A számok szerint a romákat leszámítva valamennyi kisebbség lélekszáma jelentősen csökkent, a magyar közösség több mint 12 százalékos fogyással 1 431 807 főről 1 227 623 főre apadt, és az ország lakossága 6,1 százalékat teszi ki.

A dokumentum második fejezete azokat a várható jelenségeket sorolja fel, amelyek az elkövetkező időszakban befolyásolhatják a kisebbségek helyzetét. Ezek között az alkotmánymódosítást és az ország közigazgatásának az átalakítását hangsúlyozza. A jelentés leszögezi, hogy "a nyolc leendő régiót a gazdasági hatékonyság szempontjai alapján alakítják ki, (.) és a közigazgatás átalakítása semmiképp sem fog etnikai alapon történni". Hozzáteszi azonban, hogy a közigazgatási átalakítás semmiképpen nem fogja érinteni a kisebbségek szerzett jogait.

A román kormány megemlítette, hogy a gazdasági válság ellenére a költségvetésből évről évre növekvő összeget juttatott a kisebbségeknek. Jelentős előrelépésnek tekinti a 2011-ben

elfogadott oktatási törvényt, amely kiszélesíti a kisebbségi oktatás kereteit. Megemlíti: a jogszabály lehetővé teszi, hogy a kisebbségi oktatásban a román nyelv és irodalom tanítása immár ne a román anyanyelvű diákoknak szánt könyvek és tanterv alapján történjék. Előrelépésként mutatja be, hogy a tanügyi törvény multikulturális státust biztosít a kolozsvári Babes-Bolyai Tudományegyetemnek (BBTE), a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetemnek és a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemnek (MOGYE), és biztosítja, hogy ezeken az egyetemeken magyar nyelvű oktatás is folyjék.

A jelentés szerint a romániai bíróságokon tolmács által biztosítják a kisebbségek anyanyelvhasználatát, és a büntetőeljárásokban ingyenes a fordítás. A román kormány beszámol arról, hogy a kormánynak alárendelt intézményekben nőtt a magyarul beszélők száma. Példaként hozza fel, hogy a (85 százalékban magyarok által lakott) Hargita megyében a katasztrófavédelmi felügyelőség alkalmazottainak 30-35 százaléka magyar nemzetiségű, és a közkapcsolatokért felelős személyek Kovászna, Maros, Bihar és Szilágy megyében is beszélnek magyarul.

A jelentés kitér arra, hogy a román hatóságok a kisebbségekkel közösen keresik a megoldásokat a chartában vállalt minden egyes kötelezettség teljesítésére. A dokumentum szerint csak Buzau, Krassó-Szörény, Konstanca, Ialomita, Ilfov és Teleorman megyében nem lehet magyar nyelvű kérvényeket iktatni az önkormányzatoknál. Az Erdélyi megyék többségében és a dél-romániai Braila megyében viszont ezt a jogot olyan településeken is biztosítják, ahol a lakosság aránya nem éri el a 20 százalékos küszöbértéket.

Az Európa Tanács honlapján mellékletek nélkül elérhető jelentést a román kormány mintegy két és fél éves késéssel, 2016 március 2-án nyújtotta be.